

عکس: ایران

۸ هزار هکتار از جنگل های ارس در استان سمنان به گیاه نیمه‌انگل آلوده شد «داروаш» قاتل کهنسال ترین درخت ایران

هر صورت با توجه به اهمیت حفظ درختان ارزشمند ارس، به هر شکل ممکن باید با این آفت مبارزه کرده تا از گسترش آلودگی به دیگر نقاط جنگلی جلوگیری شود. حمیدرضا عبدوس، رئیس اداره حفاظت و حمایت اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان سمنان به «ایران» می‌گوید: استان سمنان ۹ میلیون و ۷۰۰ هزار هکتار وسعت دارد که حدود ۳۵۲ هزار هکتار از آن عرصه‌های جنگلی است. جنگل‌های سوزنی برگ یا «ارس» ۱۵۰ هزار هکتار از این مساحت را تشکیل می‌دهند که متأسفانه در حال حاضر ۸۰۷ هزار هکتار از این مساحت به گیاه نیمه‌انگل «داروаш» آلوده شده است.

درختی در دامنه‌های خاص

او می‌گوید: جنگل‌های ارس هر جایی رشد نکرده و تنها در

دامنه‌های خاص و ارتفاعات ۱۷۰۰-۱۸۰۰ متر به بالا رشد و نمو می‌کند. بر این اساس ما در ارتفاعات پایین‌تر و مناطق دشتی و کویری این گونه را به هیچ وجه مشاهده نمی‌کنیم. ارس‌ها بیشتر در دامنه جنوبی رشته کوه البرز و در ارتفاعات شمالی شهرستان‌های مهدی‌شهر، شاهرود، دامغان و گرمسار پراکنش دارند. رشد این گیاه تابع شرایط خاصی بوده و تا ارتفاع ۴ هزارمتری نیز رشد می‌کند. این گیاه ارزشمند، یکی از گونه‌های حفاظتی و ممنوع‌القطع بوده و حتی واگذاری اراضی نیز در مواقعی که این‌گونه وجود داشته باشد، انجام نمی‌شود. طبق گفته این گیاه‌پزشک، ارس گونه‌ای درزیست و کهنسال بوده. این‌گونه، ریشه‌دوانی بسیار خوبی داشته و در حفاظت آب و خاک نقش بسیار مهمی ایفا می‌کند. ارس‌ها در مناطق کوهستانی، آب‌دهی

و آنها را خشک می‌کند. گیاه نیمه‌انگل به‌طور کامل رشد کرده و چنانچه عملیات کنترل و پاکسازی انجام نشود، طی سالیان سال باعث تضعیف گیاه اصلی می‌شود زیرا انگل، مواد غذایی خود را از گیاه اصلی تغذیه کرده و پس از رشد، بذرش را در اطراف پرتاب کرده و از طریق تولید مواد چسبناک، به تنه و شاخه درختان ارس چسبانده و طی فرایندی وارد آوند درخت‌های سالم می‌شود. بقیه رشد این بیماری، درون آوند انجام شده و پس از رشد قسمت‌های مختلف، اندام گیاه نیمه‌انگل تشکیل می‌شود. به اعتقاد عبدوس، ابتلای ارس‌ها به انگل داروаш و خسارات وارده موضوع جدیدی نیست. طی سال‌های گذشته این انگل بارها به جان این درختان افتاده اما خسارات زیادی را به بار نیاورده است. هر چند که حالا ابتلای این گونه به انگل دارواش به دلیل تغییرات اقلیمی و بروز خشکسالی، به موضوعی نگران‌کننده تبدیل شده است. مشکل اینجاست که گیاه نیمه‌انگلی از همان جنس درخت سوزنی برگ بوده و بسختی قابل تشخیص است. شناسایی درست گیاه انگلی نیاز به دقت زیادی داشته و هر کسی قدرت تشخیص گیاه اصلی با گیاه نیمه‌انگلی را ندارد اما زمانی که گیاه شدیداً آلوده شود، خشک شده و از بین خواهد رفت. چنانچه کانون آلودگی بدرستی تشخیص داده نشده و آلودگی منتشر شود، درختان بیشتری آسیب دیده و درگیر خواهند شد. در حال حاضر تعدادی از درختان ارس در شهرستان‌های مهدی‌شهر، دامغان و شاهرود درگیر شدند. البته خوشبختانه آلودگی به صورت لکه‌ای است.

مبارزه مکانیکی با دارواش

او به اهمیت کنترل آلودگی جنگل‌های ارس اشاره کرده و

می‌گوید: زمانی که کنترل انجام نشود، سال به سال بر درختان آلوده افزوده می‌شود. با توجه به پیگیری‌های انجام شده، هیچ مواد شیمیایی برای مبارزه با این انگل توصیه نشده و در حقیقت قابل اجرا نیز نیست زیرا این درختان، تنومند بوده و به دلیل آلودگی زیاد، تنها با یک علف‌کش ساده نجات پیدا نمی‌کنند. از طرفی در خصوص مبارزه بیولوژیک هنوز تحقیقات کامل و قابل توصیه انجام نشده است؛ بنابراین تنها راه رایج، مبارزه مکانیکی است. بدین معنا که درختان آلوده شناسایی شده و ۲۰-۳۰ سانتی‌متر پایین‌تر از قسمت آلوده قطع می‌شود. درختانی هم که شدیداً آلوده و خشک شدند، کف بر می‌شوند. جالب توجه این است که کنار درختان کف بر شده، جوانه زده و با توجه به ریشه‌دوانی سریع شاهد رشد قابل توجه آن خواهیم بود؛ این در حالی است که در اساس، درختان ارس رشد بسیار کندی داشته و در منابع علمی گفته شده که طی یک سال یکی دو میلی‌متر بیشتر رشد نمی‌کنند.

رئیس اداره حفاظت و حمایت اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان سمنان، به رخداد تنش‌های اجتماعی گسترده ناشی از قطع درختان آلوده اشاره کرده و می‌گوید: مردم اغلب اعتراض کرده و در تلاشند تا از قطع درختان آلوده جلوگیری کنند؛ این در حالی است که آنها باید بپذیرند که در صورت علاقه‌مندی به این درختان ارزشمند، باید حفاظت را جدی‌تر گرفته و از انتشار آلودگی به دیگر درختان جلوگیری کنند؛ بر این اساس، چنانچه درختی کاملاً آلوده و خشک شود باید هرچه سریع‌تر قطع شود. در حقیقت این مبارزه انجام می‌شود تا از انتشار آلودگی به دیگر درختان جلوگیری شده و حیات ارس‌ها به مخاطره نیفتد.

«دارواش» مختص درختان ارس به نام ارس‌واش یا نام علمی *Arceuthobium oxycedri* است که خاص مخروطیان بوده و حیات آنها را تهدید جدی روبرو می‌کند. این گیاه نیمه‌انگل قاعد ریشه بوده ولی به علت داشتن سبزینه و کروئیل نیمه‌انگلی محسوب شده است که پس از شدن روی گیاه میزبان از شیره خام میزبان استفاده می‌کند و مواد غذایی‌اش را از میزبان می‌گیرد.

خبر در خبر

لینا نقی شعبانیان، معاون امور جنگل سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری گفت: با توجه به مسیری که قرار است خط آهن رشت-آستارا در آن اجرا شود، ارزیابی خسارات زیست‌محیطی این طرح باید هم توسط سازمان حفاظت محیط‌زیست و هم سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور انجام شود؛ یعنی این دو سازمان باید درباره عوارض حاصل از اجرای طرح بر طبیعت و مسائلی نظیر رانش و لغزش زمین، افتادن و قطع درختان و تخریب زیستگاه‌های حیات وحش، ارزیابی خسارات انجام دهند و بعد از آن دستگاه‌های متولی می‌توانند این طرح را اجرا کنند.

مهر سرهنگ علیرضا طاهری، فرمانده یگان منابع طبیعی استان اصفهان با اشاره به اینکه این استان پایگاه اطفای حریق هوایی ندارد، گفت: ایجاد ۲ پایگاه اطفای حریق در اصفهان برای مهار آتش‌سوزی مراتع و جنگل‌ها ضروری است.

ایسا رضا بیانی، مدیرکل اداره منابع طبیعی استان تهران گفت: حدود ۲۱ بوستان روستایی در کمیته ساماندهی اداره کل منابع طبیعی استان تهران به تأیید رسیده است که شش مورد در حال ایجاد است و تا پایان سال نیز همراهِ با درخواست شهرستان‌ها و همکاری بین شوراهای روستاهای مشخص شده، ۱۵ مورد دیگر نیز به مرحله اجرا خواهد رسید.

سنتیم سعید حسین موسوی‌فر، رئیس مرکز امور بین‌الملل و کنوانسیون‌های سازمان حفاظت محیط‌زیست از استقرار دبیرخانه کنفرانس بین‌المللی گرد و غبار در این مرکز خبر داد.

ایرنا سرهنگ جمشید محبت‌خانی، فرمانده یگان حفاظت محیط‌زیست کشور، با بیان اینکه محیط‌زیست، مطالبه‌گر پرونده شهادت محیطبانان است، گفت: برای قرار گرفتن نام کسانی که در راه حفظ محیط‌زیست و مراقبت از انفال الهی جان خود را از دست دادند در ردیف شهدا، محیط‌زیست مطالبه‌گر و درخواست‌کننده است و موضوع را پیگیری می‌کند.

ایسا هادی شاهرودی، مدیرکل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی استان خراسان جنوبی از بازنگری و اصلاح حريم «باغ و عمارت رحیم‌آباد» خبر داد.

مهر منصور شیشه‌فروش، مدیرکل مدیریت بحران استانداری اصفهان گفت: ۲ طرح مطالعاتی کاهش خطر و پاسخ به بحران با همکاری کنسرسیوم مراکز علمی و پژوهشی در استان اصفهان در حال انجام بوده است.

لینا به گفته ابوالحسن اتابکی، دانش‌آموخته زبان‌های باستانی و دکتری تاریخ، موفق به کشف «تصویر درخت سرو» در کنار یک «کتیبه پهلوی مربوط به استوادی از بهدینان زرتشتی در یکی از شهرهای مرودشت در اواخر دوره ساسانی» شدید که بر دل صخره‌های این مکان به شیوه خراشیدگی حکاکی شده است.

درختان آلوده شناسایی شده و ۲۰-۳۰ سانتی‌متر پایین‌تر از قسمت آلوده قطع می‌شود

وندالیسم‌های مشهوری که روی کاخ پارسه در تخت جمشید یادگاری نوشتند

از سرجان ملکم تامیرزاده عشقی

گزارش

کبریاحسین‌زاده

خبرنگار

۹۲

سال

۹۲ سال از یادگاری نویسی در کاخ پارسه می‌گذرد

کنار اسم‌های عزیزخان، میرزا غلام و حسین، اسم‌های معروف ایرانی و خارجی دیده می‌شوند که شخصیت‌های مطرحی در تاریخ بودند و سعی کردند روی از خودشان روی یکی از مشهورترین آثار تاریخی دنیا یعنی کاخ پارسه به جا بگذارند، موضوعی که باورش دشوار و تعجب‌انگیز است.

اسم و امضای بسیاری از مسافرانی که در طول تاریخ از کاخ پرسپولیس دیدن کردند، روی این اثر تاریخی مهم حک شده است. کاخی که به اشتباه به تخت جمشید معروف شده است اما بر اساس کتیبه‌های به جا مانده از آن شهر پارسه نام داشته است.

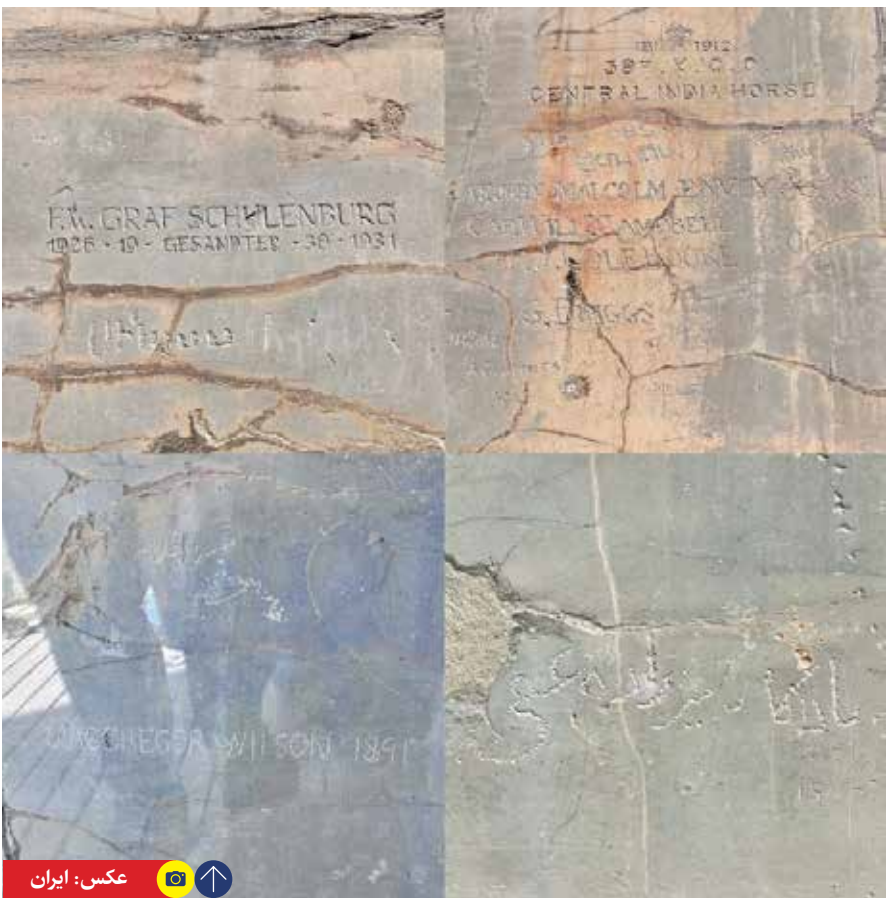
شهر پارسه نه تخت جمشید

یادگارنویسی روی آثار تاریخی نوعی از وندالیسم است. در متون جامعه‌شناسی انحرافات و آسیب‌شناسی اجتماعی، وندالیسم بارها به مفهوم داشتن نوعی روحیه بیمارگونه به کار رفته که نشان دهنده تمایل به تخریب آگاهانه، ارادی و خودخواسته اموال، تأسیسات و متعلقات عمومی است.

بسیاری از افرادی که اسم و امضای از خود در شهر پارسه به جا گذاشته‌اند، افراد مشهوری در تاریخ بوده‌اند، از روزنامه‌نگار گرفته تا سفیرنویس و دیپلمات؛ به همین دلیل باورپذیری

اینکه چنین افرادی به قصد تخریب یا خودخواسته اثری از خود روی یک بنای باستانی به جا بگذارند، کمی دشوار است! مجموعه باستانی شهر پارسه تا سال ۱۳۱۰ محافظت نمی‌شده به همین

دلیل افرادی که به این منطقه سفر می‌کردند، بدون ممانعت کسی، نامی از خودشان روی دیوارهای سنگی حک می‌کردند. حجم یادگاری شخصیت‌های مشهور تاریخ روی دروازه ملل و پایین دو کاو

عکس: ایران

عظیم الجثه اقتباس گرفته از هنر آشور بسیار است. ملل تابع وقتی وارد کاخ می‌شدند ناخودآگاه نگاهشان به عظمت کاوها و سه کتیبه نوشته شده به خط میخی و به سه زبان فارسی باستان، ایلامی و بابلی می‌افتاد. حالا

شهر پارسه تا سال ۱۳۱۰ محافظت نمی‌شده به همین دلیل افرادی که به این منطقه سفر می‌کردند، بدون ممانعت کسی، نامی از خودشان روی دیوارهای سنگی حک می‌کردند

اسامی حک شده روی سنگ‌ها بیش از کتیبه‌ها خودنمایی می‌کند. ۹۲ سال از یادگاری نویسی در کاخ پارسه می‌گذرد چرا که دلسوزانی هر روز سعی می‌کنند بقایای این کاخ را حفظ و با یادگارنویسی روی آن توسط مسافران برخورد کنند.

مک گرگور ویلسون (MACCREGOR WILSON) یکی از افراد مشهوری است که اسم خودش را در سال ۱۸۹۱ روی بدنه دروازه ملل حک کرده است. گفته می‌شود او یکی از سرمایه‌دارهای کشتی تایتانیک بوده است. استنلی، سِر هنری مورتون روزنامه‌نگار نیویورک تایمز در سال ۱۸۷۰ از شهر پارسه بازدید کرده است. استنلی در جنگ داخلی آمریکا برای جنوبی‌ها جنگید و در ۱۸۶۶، به‌منزله خبرنگار روزنامه‌ای در میسوری، همراه سواره‌نظام آمریکا در نبرد برسد بومیان آمریکایی شرکت کرد. سال بعد به عنوان خبرنگار نیویورک هرالده، عملیات نظامی بریتانیا را بر ضد تنوودر دوم، امپراطور اتیوپی، پوشش داد و نخستین خبرنگاری بود که سقوط ماگدالا، پایتخت تنوودر را در ۱۸۶۸ گزارش کرد. او از ۱۸۶۹ تا ۱۸۷۱ در مراسم گشایش کانال سوئز در مصر شرکت، سپس به کریمه، ایران و هند سفر کرد.

سرجان ملکم

سرجان ملکم افسر اسکاتلندی کمپانی هند شرقی، دیپلمات، تاریخ‌دان و سیاستمدار نیز ۲۲۳ سال پیش از شهر پارسه بازدید کرد. او در اوایل قرن نوزدهم بارها از سوی کمپانی برای عقد توافقنامه‌های سیاسی و بازرگانی به دربار قاجار فرستاده شد.

سرجان ملکم سه بار بین سال‌های ۱۸۰۰ تا ۱۸۱۰ با سمت‌های مختلف از مترجم تا سفیر به ایران آمد و به خوبی فارسی صحبت می‌کرد. سرجان در سفر دوم به ایران برای

فتحعلی شاه قاجار هدایای زیادی از جمله بذر سیب‌زمینی به دربار آورد. این بذرها اولین بار در روستای پشند - در غرب تهران - کشت و حاصلش سیب‌زمینی پشندی شد که تا سال‌های سال سیب‌زمینی را «آلوی ملکم» می‌نامیدند.

میرزاده عشقی

اما قطعاً زده میرزاده عشقی روی کاخ پارسه را کمتر کسی باور می‌کند؛ شاعر، نویسنده، روزنامه‌نگار مبارز و نوگرای عصر بیداری که به دلیل افکار و اندیشه‌های تند وطن‌پرستانه‌اش در تیر ۱۳۰۳ به ضرب گلوله کشته شد. از برجسته‌ترین آثار او می‌توان به «سه تابلوی مریم»، «کفن سیاه» نثر، مقالات تند و انتقادی در روزنامه سده بیستم اشاره کرد. شعر او نمونه تمام عیار شعر عصر مشروطه است.

سفیر آلمان نازی در اتحاد جماهیر شوروی آخرین یادگاری را در سال ۱۹۳۱ روی دیواره‌های دروازه ملل در شهر پارسه نوشت، بعد از آن حفاظت از پرسپولیس شروع شد. «فریدریش ورتنر گراف فون در شولنبرگ» دیپلمات اهل آلمان و آخرین سفیر آلمان نازی به اتحاد جماهیر شوروی بود. او فعالیت دیپلماتیک خود را قبل از جنگ جهانی اول شروع کرد و به عنوان کنسول و سفیر در چندین کشور خدمت کرده بود. شولنبرگ بعد از شکست کودتای ۲۰ جولای دستگیر و به عنوان یکی از اعضای مقاومت آلمان اعدام شد.

بعد از گذشت سال‌ها، نام‌ها و امضای شخصیت‌های مشهور دنیا به یکی دیگر از جاذبه‌های شهر پارسه تبدیل شده تا قسه آن را راهنمایان گردشگری برای بازدید کنندگان روایت کنند. جاذبه‌ای که نمونه‌ای از تخریب بدون حفاظت از آثار باستانی و تاریخی است.